

ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ ЛІЗИНГУ ОСНОВНИХ ФОНДІВ ПІДПРИЄМСТВАМИ В УКРАЇНІ

Непрогнозовані зміни ідеології, неефективність діяльності органів законодавчої, судової і виконавчої влади, залежність від позицій міжнародних платіжних засобів, нестабільність світової й національної соціально-економічної політики, моральний знос і фізична застарілість основних фондів – це ті з основних чинників, які створюють несприятливі умови становлення підприємств в Україні.

Досвід показує, що сьогодні серед науковців і практиків все більшою популярністю набуває теорія, згідно якої підприємство прирівнюється до організму як субстанції, що росте й розвивається. Це передбачає систематичне нарощення показників виробничо-господарської діяльності підприємствами, розширення сфер впливів і масштабів діяльності. На практиці, ці цілі нерідко досягаються підприємствами завдяки збільшенню частки чи відсотку основних засобів у структурі їх балансів внаслідок використання лізингу – довготермінової оренди з правом викупу його об'єктів.

Основою становлення лізингу і, зокрема лізингу основних фондів, в Україні став ЗУ “Про фінансовий лізинг” [1], прийняття й неодноразовий перегляд якого призвів до оновлення і розширення підприємствами парку основних фондів саме за рахунок його використання у вигляді різновиду послуг, які пропонуються лізинговими компаніями. Що ж до удосконалення процесу лізингу, у тому числі основних фондів підприємствами, то воно проходить безпосередньо під час розвитку соціально-економічних відносин на національних теренах. Разом це призвело до набуття лізингом форми складного інструменту, застосування якого на практиці дає змогу спростити процес фінансування підприємствами операцій з придбання необоротних активів за рахунок залучення зовнішніх позикових коштів.

Однією з переваг застосування лізингу у порівнянні з іншими механізмами фінансування підприємствами операцій із придбання необоротних активів, наприклад, послуги кредитування, є те, що лізинг дозволяє отримати підприємствам основні фонди на простіших організаційно-економічних і фінансово-економічних умовах їх купівлі й використання. Це пов'язано з тим, що лізингові компанії співпрацюють з банківськими установами на умовах відкриття і роботи по довготермінових кредитних лініях, які, окрім інших, дають право і на отримання кредитів для придбання основних фондів, котрі будуть у лізингу в майбутньому, за нижчими відсотковими ставками.

Крім того, до його переваг, на наш погляд, можна віднести наступні:

- 1) лізингові платежі погоджуються між сторонами угоди в

індивідуальному порядку;

2) лізинговою угодою передбачається розроблення і дотримання відповідного календарного плану, у якому враховуються всі інтереси її сторін;

3) усі витрати, пов'язані з лізингом основних фондів, несуть лізингові компанії. Це обумовлено тим фактом, що ці основні фонди перебувають на балансах цих компаній. Лише після закінчення договору, внесення останнього лізингового платежу основні фонди повністю переходять у власність лізингоотримувача;

4) лізингоотримувач має змогу уникнути великої кількості інших платежів, пов'язаних з купівлею основних фондів в кредит, оскільки сплачує тільки один сукупний лізинговий платіж;

5) лізингоотримувач зводить до мінімуму ризику за лізингом основних фондів, тому що об'єктом застави є майно, отримане у лізинг;

6) множинність функцій лізингу, це більш економічно вигідний інструмент фінансового забезпечення оновлення і розширення парку основних фондів підприємств в порівнянні з кредитуванням їх придбання, їхньою орендою тощо.

До основних недоліків лізингу основних фондів, на наш погляд, варто віднести його систематичне здорожчення для підприємств у порівнянні з їх орендою і придбанням в кредит. Причиною цього є непрогнозовані зміни ідеології, неефективність діяльності органів законодавчої, судової і виконавчої влади, залежність від позицій міжнародних платіжних засобів, неефективність майнової й промислової політики тощо.

Таким чином, лізинг є тим рушієм, що потрібен національній економіці України для завершення переходу від використання підприємствами морально і фізично застарілих основних фондів до застосування сучасних, які є прогресивними у технічному й технологічному планах, економічно вигідні і безпечні для суспільства.

1. ЗУ "Про фінансовий лізинг" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1381-15>